



ע"פ 5900/15 - אייל מעוז נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5900/15

לפני:
כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט א' שהם

המערער: אייל מעוז

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו מיום 16.7.2015 בת"פ 13142-02-15 שניתן על
ידי כבוד השופט ג' קרא - סג"נ

תאריך הישיבה: י"ב בניסן התשע"ו (20.4.2016)

בשם המערער: עו"ד גיא פרידמן

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

פסק-דין

השופט ס' ג'ובראן:



1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (סגן הנשיאה ג' קרא) בת"פ 13142-02-15 מיום 16.7.2015, במסגרתו הוטל על המערער עונש של 34 חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת נשק מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת נשק מסוג עוון; וקנס בסך של 5,000 ש"ח.

כתב האישום והכרעת הדין

2. המערער הורשע ביום 10.11.2014 על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של אחזקת נשק, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); נשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; וסיוע להחזקת נשק, לפי סעיף 144(א) בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בין מ.ב. (להלן: מ') לבין אנשים אחרים התגלע סכסוך. בעקבות הסכסוך, מ' ואנשים נוספים קשרו קשר לפגוע במי מבין האחרים המעורבים בסכסוך, ולשם כך מ' קנה רובה. המערער - אשר היה מודע לפרטי הסכסוך ולעובדה כי מ' עתיד לעשות שימוש ברובה - נפגש עם מ' ואחרים סמוך לרחוב השרון בעיר בת-ים, ומי מהנוכחים הטמין את הרובה במקום. לאחר מכן, מ' קנה אקדח וכן מחסנית עם 4 כדורים. ביום 14.1.2015 בשעה 19:30 לערך, נפגשו המערער ושניים אחרים ליד דירתו של המערער לצורך הטמנת האקדח והמחסנית. מסיבה שאינה ידועה למשיבה, השלושה לא הטמינו את האקדח במקום ותחת זאת נסעו לחורשה ציבורית בבתי-ים, כשהם נושאים את האקדח והמחסנית בתוך שקית. המערער הטמין את האקדח והמחסנית בחורשה. בהמשך הערב, בשעה 20:30 לערך, תפסו שוטרי משטרת ישראל את האקדח וסיכלו את מימוש התכנית הפלילית.

גזר הדין של בית המשפט המחוזי

3. ביום 16.7.2015 בית המשפט המחוזי גזר את דינו של המערער. בגזר דינו, בית המשפט המחוזי עמד על הערכים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, על הנסיבות הקשורות בביצוען, ועל מדיניות הענישה הנהוגה בהן. באשר לערכים המוגנים, נמצא כי המערער במעשיו פגע בערכים של שלום הציבור ובטחונו פגיעה ממשית, וזאת נוכח הסיכון הרב הטמון בכלי נשק המוחזקים שלא כדין. כן קבע בית המשפט המחוזי כי מכלול מעשיו של המערער מהווה אירוע אחד - שכן המדובר בעבירות שהן חלק מאותה "תוכנית עבריינית" - כך שיש לקבוע מתחם עונש אחד לכלל העבירות. ביחס לנסיבות ביצוע העבירות, בית המשפט המחוזי עמד על מספר נסיבות לחומרה: התכנון שקדם לעבירות - אשר כלל שיחות טלפוניות לשם התיאום הדרוש להגעתו של המערער למקום; אופי הנשק - רובה במקרה הראשון ואקדח ובצמוד אליו מחסנית טעונה במקרה השני; פוטנציאל הנזק והסיכון הגבוהים בעבירות נשק חם; מודעותו של המערער לפעילות העבריינית הנקמנית שאמורה היתה לצאת לפועל באמצעות כלי הנשק; וחלקו של המערער באירוע, ובפרט התגייסותו החוזרת ונשנית למעשים כאשר הוא יודע על כוונת השימוש הפוגעני. אשר למדיניות הענישה הראויה, בית המשפט המחוזי ציין כי העונש המרבי בעבירת החזקת נשק הוא 7 שנות מאסר ובעבירת הסיוע - מחצית העונש, וכי העונש המרבי בגין עבירת נשיאת נשק עומד על 10 שנות מאסר. אחר זאת, בית המשפט המחוזי בחן את הענישה הנהוגה בעבירות של נשיאה והובלת נשק ותחמושת, והדגיש כי מדיניות הענישה בעבירות נשק היא מדיניות מחמירה, המתבטאת בהטלת עונשי מאסר לתקופה משמעותית. על סמך שיקולים אלו, בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 20 ל-48 חודשי מאסר.



4. בקביעת העונש המתאים למערער, בית המשפט המחוזי בחן את נסיבותיו של המערער שאין קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט עמד על עברו הפלילי המכביד של המערער, הכולל 14 הרשעות קודמות, לרבות בעבירות חמורות של אלימות וסחר בסמים, וכן התייחס לכך שהמערער ריצה שלוש תקופות מאסר משמעותיות. לפיכך, בית המשפט המחוזי מצא כי אין בענישה כדי להרתיע את המערער מביצוע עבירות חמורות, וכי יש לקחת בחשבון את שיקול הרתעתו מפני מעורבות עתידית בעבירות חמורות מסוג זה. מנגד, בית המשפט המחוזי התחשב בהודיית המערער בביצוע העבירות; בחיסכון שהביא בזמן שיפוטי; ובכך שהמערער אף צפוי להעיד במשפטיהם של יתר המעורבים בפרשה. נוכח נסיבות אלה, בית המשפט המחוזי גזר את עונשו של המערער כמפורט בפסקה 1 לעיל. מכאן הערעור שלפנינו.

נימוקי הערעור ותשובת המשיבה

5. בערעורו, המערער טוען כי בית המשפט המחוזי הטיל עליו עונש המחמיר עמו יתר על המידה – הן ביחס לנסיבות המקרה והן ביחס לרף הענישה הנהוג – ואשר אינו מעניק משקל ראוי לנסיבות לקולה המתקיימות בעניינו. ראשית, המערער סבור כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספק לעובדה שבחר לא לנהל את משפטו; לכך שבעצם הודאתו חסך זמן משמעותי ויקר מזמנו של בית המשפט; לכך שהודה ראשון מבין כל המעורבים; וכן לעובדה שחלקו במעשים פחות ביחס למעורבים האחרים בפרשה. עוד סבור המערער כי פסקי הדין עליהם התבסס בית המשפט המחוזי עת קבע את מתחם העונש ההולם בעניינו חמורים בהרבה ממקרהו שלו, ומדגיש כי על אף פי כן הושתו בהם עונשים קלים יותר. המערער מוסיף וטוען כי בית המשפט המחוזי התמקד בשיקולים העומדים לחובתו, ולא שקלל את כל השיקולים הרלבנטיים לחומרה ולקולה עת גזר את דינו. לביסוס טענתו, המערער מצביע על כך שבית המשפט המחוזי: (א) נתן משקל בכורה לשיקול ההרתעתי; (ב) לא נתן משקל מהותי לחלקו במעשים ביחס למעורבים האחרים, כמו גם לכך שהוא צפוי להעיד במשפטיהם; ו-ג) לא התחשב במחיקת עבירת קשירת הקשר לפשע מכתב האישום שהוגש נגדו. לבסוף, המערער גורס כי העונש שנגזר עליו חמור גם בהשוואה לעונשם של יתר המעורבים בפרשה. על כן, המערער מבקש להפחית באופן משמעותי את עונש המאסר בפועל שהושת עליו, כך שיהלום את מכלול נסיבות המקרה.

6. מאידך, המשיבה סבורה כי יש לדחות את הערעור. לשיטתה, מעשיו של המערער – הכוללים החזקה, הובלה והטמנה של כלי נשק – הינם חמורים ביותר ומחייבים ענישה משמעותית. בהמשך לכך, המשיבה מדגישה כי מעורבותו של המערער בהובלתם והטמנתם של הרובה והאקדח היא מעורבות ממשית שאינה זניחה. באשר לעונשים שהושתו על חלק מהמעורבים האחרים בפרשה, המשיבה עמדה על הנסיבות השונות המתקיימות בעיניהם, ובפרט כי בעניינו של המערער – לעומת המעורבים האחרים – לא עמדו קשיים ראייתיים להוכחת אשמתו. בנוסף, לעמדתה, מתחם העונש שנקבע בעניינו של המערער אינו סוטה, ובוודאי לא משמעותית, ממתחם העונש הראוי. על כן, לגישת המשיבה, אין מקום להתערב בעונש שהוטל על המערער, באשר הוא עונש מאוזן שהולם את נסיבות המקרה.

דין והכרעה

7. דין הערעור להידחות. הלכה ידועה היא שלא בנקל תתערב ערכאת הערעור בעונש אותו גזרה הערכאה הדיונית, וכי ההתערבות שמורה לאותם מקרים חריגים בהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש שנגזר חורג במידה קיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (ראו: ע"פ גולאני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (28.3.2016); ע"פ 1072/15 שייניס נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (10.11.2015)). לאחר עיון בגזר דינו של בית המשפט המחוזי ובהודעת הערעור, ולאחר שמיעת הצדדים בפנינו, הגענו למסקנה כי המקרה שלפנינו אינו נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות, כפי שיפורט להלן.



8. נחה דעתנו כי העונש שהושת על המערער מאזן כראוי בין חומרת העבירות בהן הורשע ונסיבות ביצוען, לבין הנסיבות לקולה בעניינו, ואין בו סטייה ממדיניות הענישה הראויה. בית משפט זה עמד לא אחת על הסכנות הגלומות בעבירות הקשורות לנשק וחומרתן המיוחדת, ועל כן אימץ לגביהן עמדה עקרונית של ענישה מחמירה, שיש בה כדי להרתיע את היחיד והרבים (ראו: ע"פ תיהוואי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (14.2.2016); ע"פ 2422/14 עלי ח'דר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (21.12.2014)). בעניינו, בצדק ייחס בית המשפט המחוזי חומרה רבה למעשיו של המערער, אשר התגייס לבצע כל חלק שהוטל עליו בביצוע העבירות - תחילה כמסייע בהטמנת הרובה, ובהמשך כמבצע העיקרי בהחזקת ונשיאת האקדח והתחמושת, כמו גם בהטמנתם בחורשה. מעשיו אלו חמורים ביותר, וטומנים בחובם פוטנציאל פגיעה משמעותי בערך החברתי של שלום הציבור וביטחונו, כמו גם מקימים סיכון ממשי לחיי אדם.

9. כמו כן, אנו סבורים כי גזר דינו של בית המשפט המחוזי מבוסס ומנומק היטב, וניכר כי נלקחו בחשבון כל השיקולים הרלבנטיים, לרבות הנסיבות לקולה העומדות למערער ואשר עליהן עמד בערעורו - ובכללן הודאתו, העובדה שהביא לחסכון בזמן שיפוטי, והעדתו הצפויה במשפטיהם של יתר המעורבים בפרשה. על כן, איננו רואים מקום להתערבותנו בעונש שקבע.

10. סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, ב' באייר התשע"ו (10.5.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט